

Intervju agencije MINA sa ministrom saobraćaja i pomorstva Osmanom Nurkovićem

1. *Kako ste zadovoljni dinamikom radova na izgradnji prioritetne dionice autoputa Bar Boljare? Koje aktivnosti Ministarstvo preduzima kada je riječ o nastavku realizacije narednih dionica autoputa Bar - Boljare?*

Više puta sam isticao i ponovio: ovako veliki razvojni projekat podrazumijevaju visok stepen odgovornosti i posvećenosti i sve dok se projekat realizuje po važećim propisima koji će osigurati kvalitet, dugotrajnost i bezbjednost mogu reći da sam zadovoljan. Često je postavljano pitanje dinamike radova na izgradnji prvih kilometara autoputa u Crnoj Gori i u tu ću biti vrlo jasan, dinamika nije prioritet na uštrb kvaliteta ovog kapitalnog saobraćajnog projekta.

Od početka realizacije projekta na prvom mjestu bilo je mišljenje i stav struke, dok se prema Izvođaču radova insistiralo na dosljednom poštovanju ugovornih odredbi, kao i na dosljednoj primjeni relevantnih domaćih i evropskih propisa, procedura i standarda.

Rekao bih da je upravo poznavanje legislative i procedura u početnom periodu realizacije ovog projekta bio priličan izazov sa kojim se suočavao Izvođač radova, kao nov na evropskom tržištu u tom trenutku.

Činjenica je da je to svakako u određenoj mjeri imalo i svoj uticaj na tempo projektovanja i kasnije posljedično na izvođenje radova na terenu. Međutim, od strane menadžmenta kompanije CRBC kontuirano dobijamo uvjerenja da će angažovati sve svoje raspoložive resurse na način koji će osigurati realizaciju projekta u ugovorenom roku, koji ipak ne postavljamo kao svoj prioritet ukoliko on znači bilo kakav kompromis sa kvalitetom.

Ovo je projekat koji je bio san generacijama prije nas. Ovoj generaciji je pripala čast i zadovoljstvo da ga realizuje, a u dobrobitima od njegove realizacije će uživati generacije iza nas. Ovaj put je put uspjeha ka daljem održivom razvoju Crne Gore, primjerenom potrebi i privrede i građana, kojima u nasleđe želimo da ostavimo ono što će biti odraz posvećenosti, profesionalizma i kvaliteta koji ničim ne želimo da dovedemo u pitanje.

Odgovorno nastavljamo aktivnosti na stvaranju preduslova za realizaciju i ostalih dionica autoputa Bar-Boljare. U toku je priprema idejnih projekata i prateće dokumentacije za dionice Mateševo-Andrijevića i Smokovac-Tološi-Farmacija (obilaznica oko Podgorice), koje su Detaljnim prostornim planom autoputa Bar-Boljare i definisane kao druga etapa realizacije projekta. Izrada ovih projekata se finansira iz bespovratnih sredstava Evropske Unije obezbijeđenih kroz mehanizam Investicionog okvira za Zapadni Balkan i rezultat je intezivne spoljne politike u oblasti saobraćaja koju vodimo u ministarstvu.

U martu je sa kompanijom China Road and Bridge Corporation (CRBC) potpisan "Memorandum o razumijevanju i saradnji za projekat izgradnje autoputa Bar-Boljare na principima privatno-javnog partnerstva", čime kompanija CRBC nije dovedena u povlašćeni položaj. To je samo kompanija koja je prva izrazila interesovanje za realizaciju i ostalih dionica autoputa Bar-Boljare, što je i razumljivo jer je ista već prisutna na domaćem tržištu, na projektu.

Svi zainteresovani subjekti su pozvani da ispolje svoje namjere i predlože uslove i modele za realizaciju ostalih dionica autoputa Bar-Boljare, na principima privatno-javnog partnerstva, na bazi najbolje međunarodne prakse i uz poštovanje principa jednakog tretmana, slobodne konkurencije i nediskriminacije. U toj utakmici neće biti povlašćenih igrača, a cijena i rokovi, te kvalitet rada, iskustvo i referentnost će biti jedine preporuke koje ćemo cijeniti kao Investitor.

Pred nama je obiman i odgovoran posao kako bismo multidisciplinarno sagledali pripremne aktivnosti realizacije i ostalih dionica ovog projekta, te definisali optimalne uslove, modele i procedure realizacije u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, oslanjajući se kao i do sada prioritarno na mišljenja, stavove i preporuke struke. Prepoznali smo i značaj regionalnog nastupa i radimo na sagledavanju mogućnosti zajedničkog nastupa sa kolegama iz Republike Srbije.

2. Koji je stav Ministarstva povodom situacije u nacionalnom avioprevozniku Montenegro Airlines-u i na koji načine će se riješiti pitanje dugovanja te kompanije?

Stanje u nacionalnom avioprevozniku Montenegro Airlines-u i njegova sudbina s obzirom na dugovanja te kompanije je jedan od velikih izazova kako za Vladu tako i za mene kao ministra saobraćaja. Situaciju kakvu imamo potrebno je rješavati ozbiljno i potrebno je vrijeme kako bi se sumirali svi podaci i donijele važne odluke vezano za nastavak poslovanja našeg avioprevoznika.

Imajući u vidu značaj nacionalnog avioprevoznika generalno, o čemu najbolje govore brojni pokazatelji koliko je ova kompanija važna za Crnu Goru i jedinstven stav Vlade, a to je i moje mišljenje, koje smo više puta saopštili, ne razmatramo opciju stečaja.

Podaci pokazuju da je Montenegro Airlines kompanija koja vrši transfer oko 550 hiljada putnika, a prema istraživanjima nekih agencija doprinos nacionalne aviokompanije ukupnim prihodima u turističkoj privredi Crne Gore iznosi oko 117 miliona eura. Montenegro Airlines na nivou godine prevozi gotovo trećinu ukupnog broja putnika sa crnogorskih aerodroma, a u periodu zimskih mjeseci i do 45 odsto.

Od plata u ovoj kompaniji živi više od 400 zaposlenih i njihovih porodica. Gotovo dvije trećine zaposlenih u kompaniji je licencirano letačko, tehničko i drugo operativno osoblje, u čiju su obuku i trening uložena značajna sredstva.

Dakle, vjerujem da ovi podaci dovoljno govore, koliko je ova kompanija važna za Crnu Goru.

3. Koji bi, prema Vašem mišljenju, bio najprihvatljiviji model valorizacije Aerodroma Crne Gore?

Aerodromi stalno bilježe rastući broj opsluženih letilica i putnika, stoga moramo naći bolji model ulaganja i koncipirati projekat modernizacije koji će dugoročno pružati kvalitet i brzinu usluge i pratiti dinamiku rastućeg broja turista koji ovim vidom saobraćaja dolaze u Crnu Goru.

U Vladi dijelimo mišljenje da kapaciteti vazdušnih luka u Crnoj Gori, iako posluju dobro, prosto nijesu dovoljno iskorišćeni. Cilj nam je da obezbjedimo visok kvalitet usluge putnicima, ali i određene benefite državi i budžetu.

Planirani model finansiranja za realizaciju ove investicije je, kako sam više puta do sada sam isticao, putem JPP (nalaženje strateškog partnera/ulaganje privanog investitora) gdje će biti minimalna obaveza države (npr. pokrivanje troškova eksproprijacije).

Kao što znate radimo na konceptu budućeg razvoja crnogorskih vazdušnih luka. Dakle, najprihvatljiviji model valorizacije Aerodroma Crne Gore je partnerstvo sa privatnim sektorom, koji se u okruženju i šire pokazao kao uspješan model.

4. Koji su značajni projekti u ovoj godini kada je riječ o razvoju drumske i željezničke infrastrukture?

U sektoru željeznice postoje brojni izazovi, prije svega u poslovanju preduzeća i s obzirom da se u mom resoru intenzivno radilo na realizaciji obaveza važno je spomenuti da je usvojena **Strategija razvoja željeznice za period 2017-2027 godina, po prvi put kao posebna strategija za oblast željeznice u Crnoj Gori.**

Na polju bezbjednosti željezničkog saobraćaja urađen je i objavljen određen broj podzakonskih akata. Radi se na izradi izmjena i dopuna Zakona o željeznici čime će se stvoriti uslovi za ispunjenje mjerila za zatvaranje poglavlja 14.

Takođe, kada je riječ o obezbjeđivanju investicija ostvaren je značajan napredak tokom 2017.godine, u aprilu je potpisan ugovor za sredstva iz fonda za Zapadni Balkan (WBIF) u iznosu od 40 miliona eura (20+20) na način da je 50 odsto sredstava bespovratno iz ovog fonda za projekte na željeznici.

Uspješno su realizovana dva tendera, **za ugradnju novog signalno-sigurnosnog uređaja u stanici Podgorica i sanaciju šest kosina na sjevernom dijelu barske pruge**, predata je i odobrena aplikacija za novi aranžman 20+20 miliona eura, (polovina sredstava će biti namijenjena za **nabavku novih vozova i opremanje i modernizaciju radionica i depoa za održavanje vozniha sredstava**), **završen je projekat generalnog remonta gornjeg stroja tunela Sozina i ugradnja novog elektro postrojenja "EVP" u stanici Trebešica.**

Adaptacijom stanične zgrade u stanici Bijelo Polje, stvoriće se uslovi za početak rada zajedničke granične stanice, a pomenuo bih i investicione aktivnosti koja se odnosi na trajno rješavanje pružnih prelaza za koje se moralo naći alternativno rješenje nakon završetka generalnog remonta pruge Nikšić-Podgorica.

Može se reći da je 2017. godinu u segmentu poslovanja željezničkih firmi obilježilo stabilnije poslovanje iz razloga značajnog povećanja obima prevoza u teretnom saobraćaju od 38,5 odsto.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva će tokom 2018. godine, za oblast željezničkih kompanija, predložiti poboljšanja u organizacionom smislu, kako bi proces restrukturiranja učinili efikasnijim.

Što se tiče mreže državnih puteva i ove godine, ali i u narednom periodu očekuje nas puno posla, posebno će sjeverna regija naše države biti veliko aktivno gradilište, a naš koncept je rekonstrukcija i modernizacija državnih puteva od graničnih prelaza prema unutrašnjosti Crne Gore. Podsjetiću na kompetno rekonstruisan putni pravac PG-CT-BD, koji je primjer kvalitetno urađene višegodišnje sanacije, a namjera nam je da i ostale važne pravce u državi proširimo i rekonstruišemo na sličan način. Puno je izazova na terenu, ali ništa manje posla ni u administrativnom dijelu. Sama izrada projektne dokumentacije i procedure odabira najpovoljnijih

izvođača radova su veliki dio posla koji predstoji izvođenju radova i predstavljaju važan segment u čitavom procesu. Kao aktuelne projekte nabrojaću nekoliko dionica na kojima se izvode radova: Petrovići-Vračenići (granični prelaz sa BiH), Krstac – Ivanova Korita, Košljun – Zavala, Podgorica – Petrovac, Ulcinj-Krute, Lubnice – Jezerine, bulevar kroz Donju Goricu, Crkvice – Vrulja, Slijepač most – Pavino Polje, Ribarevina – Mojkovac, obilaznica oko Rožaja....

Dodao bih i to da će u fokusu naše pažnje u narednom periodu biti i pomorska privreda, gdje ćemo pokrenuti neke nove projekte. Takođe razgovaramo i oko drugačije organizacije preduzeća u većinskom vlasništvu države, u oblasti pomorske privrede, a od čega očekujemo značajnije efekte, kako za lokalnu upravu tako i na nacionalnom nivou.